

Ceny prenumeraty.

We Lwowie: miesięcznie 2 Kor.,
za codzienną dwukrotną dostawę
do domu dopłaca się 60 halery.

Z przesyłką poczt. w kraju
i monarchii:

miesięcz. 2 K. 50 h.	z 2-krot.	3 K. — h.
kwartal. 7 K. 50 h.	wysyłką	9 K. — h.
rocznie 30 K. — h.	pocztow.	36 K. — h.

W Niemczech: miesięcznie 4 Kor.

W innych państwach Związku pocztowego miesięcznie 5 Koron

Zmiana adresu pocztowego 40 hal.

Redakcja, Administracja, Drukarnia
Lwów, ulica Chorążczyzny 17—19.

Słowo Polskie

wychodzi 2 razy dziennie

Ceny ogłoszeń.

Ogłoszenia (inzeraty) za 1 wiersz
petitowy lub jego miejsce 20 hal.
Nadesłane za wiersz petitowy lub
jego miejsce 80 halery.

Nekrologia za wiersz petit. 60 hal.

Doniesienia o ślubach, zaręczynach
it. p. wiadomości po 1 Kor. za wiersz.

Drobne ogłoszenia za wyraz 6 h.
najmniej 60 halery. Wyrazy grub-
szem pismem liczą się podwójnie.

Ceny oddzielnych numerów:

Nr. popołudn. 6 h. z przesyłką 10 h.

Nr. poranny 4 h. z przesyłką 6 h.

Drobnych rękopisów nie zwraca się.

Rękopisy i listy w sprawach redakcyjnych należy adresować do: Redakcji Słowa Polskiego we Lwowie. — Listy w sprawach przedpłaty i odbioru pisma, ogłoszenia i reklamacje uprasza się nadsyłać pod adresem: Administracja Słowa Polskiego we Lwowie. — Adres dla telegramów: Słowo Lwów. — Nr. telefonu Redakcji 541, Administracji 740.

Wydawca: inżynier WACŁAW WOLSKI.

Redaktor naczelny: ZYGMUNT WASILEWSKI.

Kalendarz lwowski.

Sobota 5 listopada.

Imiona. Dziś: Rzym. kat.: Elżbiety M. Jutro: B. 24 po Św. Leonarda W. — Gr. kat. Dziś: Jakowa. Jutro: 24. N. 23 po Sosz. Hł. 6. — Słow. Dziś: Sławomira bł. Jutro: Wszewłada.

Wschód słońca 7:00, zachód 4:28.

Muzea i biblioteki. Ossolineum. Bibl. w d. powsz. g. 9—2; muz. dni powsz. 9—1, nado we wtorek i piątek 3—5. Muzeum Dzieduszyckich, (Teatralna 18) w niedzielę 10—1; w dni powsz. 10—1 za zgłosz. — Muz. przemysłowe (z powodu przenosin zamknięte). — Bibl. uniwers. zamknięta z powodu przenosin. Bibl. Baworowskiego (Ujejskiego 2) wtorki, środy, piątki i soboty 4—6 — Bibl. Pawlikowskich (Trzeciego Maja 5) środy, soboty i niedziele 11—12. — Biblioteka Politechniki w święta, niedziele i poniedziałki 11—1. w inne dni 10—1 i 4—8. — Bibl. Tow. Szewczeni (Czarneckiego 26) 2—6 (prócz niedziel i św. ruskich). — Bibl. Narodnego Domu (Teatralna 22) we wtorek, środę, piątek, sobotę 9—12 3—6.

Wystawy stałe. Tow. przyj. sztuk pięknych. (Muzeum przemysł.) codz. 10—5. Opł. 60 h., w niedzielę 30 h. Wystawa prac Wilhelma Wachtla. **Salon sztuk pięknych p. Latoura** (plac św. Ducha 10, l. p.) otwarty od 10—7. Wstęp 60 h., w niedzielę 40 h., młodz. szkol. 20 hal. Obecnie na krótki czas kilkadziesiąt nadzwyczaj zajmujących dzieł światowej sławy artysty-malarza Mecyn-Krześza. Oprócz tego mnogo dzieł również głośnych artystów jak Grotgera, Bratkowskiego, Grabińskiego, Kossaków, Tępy itd. itd.

Foto - Plastikon w Pasażu Hausmana (46 razy premiiowane) od 30 października do 2 listopada do widzenia: Na ogólne żądanie autentyczne zdjęcia fotograficzne z terenu wojny rosyjsko-japońskiej Port Artura i Korea. Wstęp 20 hal.

Posiedzenia i zgromadzenia. Walne zgromadzenie rygorozantów o g. 8. — Inauguracja w Szkole nauk politycznych o 7 w. (Teatralna 23, II.). — Posiedzenie komisji Czyt. odczytowej A. K. T. S. L. odbędzie się dnia 7 bm. (w poniedziałek) o g. 7 wiecz. Na porządku dziennym odczyt akad. Żebrowskiego „O komasacji gruntów”. — Poufne zebranie młodzieży akademickiej w sali p. Danka, ulica Szajnochy 1. 5., o g. 7:30 w. Na porządku dziennym: Sprawa wydziału lekarskiego.

Wieczorki i zabawy. W sobotę 19 bm. odbędzie się staraniem Towarzystwa prawniczego w salach Kasyna miejskiego wieczorek z tańcami.

Teatr miejski Dziś „Dziwczyną z fiołkami”, operetka w 5 odsłonach Helmesbergera. — Jutro: o g. 3:30 „Capstrzyk”.

Sejm.

(Dokończenie posiedzenia wczorajszego).

Chów koni.

P. Zagórski przedłożył następnie relację komisji gospodarstwa krajowego o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie podniesienia chowu koni. Uchwalono cały szereg rezolucyj i wezwań do rządu w tym przedmiocie.

P. Stapiński jest zdania, że z tych wszystkich wezwań rząd sobie nic nie robi i lekceważy interesy ludności włościańskiej. Trzebaż raz uprzytomnić sobie, czy Sejm ma coś do powiedzenia w tej materii, czy nie. Uchwalanie rezolucyj, które nie osiągają żadnego skutku, kompromituje tylko Sejm.

P. Cielecki zwrócił uwagę, że rząd austriacki przez używanie nieodpowiednich ogierów ogromnie popsuł rasę koni polskich, która była znakomitą. Galicya pod względem ilości ogierów rządowych jest ogromnie upośledzoną; gdy w innych prowincjach jeden ogier na 200 klaczy, Galicya ma jednego ogiera rządowego na 666 klaczy. Mowca przyznaje słusność p. Stapińskiemu, który podnosił lekceważące traktowanie interesów ludności przez władze wojskowe. W konkluzji p. Cielecki postawił rezolucję o zmianie cen najmu ogierów.

P. Huryk skarżył się, że choć koń zostaje uznany za odpowiedniego przez komisję remontową, nigdy jednak nie bywa kupiony przez komisję, która nabywa je tylko od faktorów.

P. Cielecki wskazał na usiłowania sekcji chowu koni, która dąży przede wszystkim do hodowli koni gospodarskich i roboczych.

Po przemówieniu sprawozdawcy p. Zagórskiego, który również zgodził się z zarzutami podniesionymi przeciwko władzom wojskowym uchwalono wnioski komisji i rezolucję p. Cieleckiego.

W myśl wniosku p. Oleśnickiego uchwalono wezwać rząd, aby komisje kwalifikacyjne koni dla celów wojskowych odbywały się w pierwszej połowie grudnia.

Ogłoszono wynik skrutynium jednego członka wydziału Galic. Kasy Oszczędności. Wybrany p. Stefan Sekowski.

Opłata od biletów teatralnych.

W myśl petycji gminy m. Lwowa i komisji administracyjnej uchwalono ustawę uprawniającą gminę m. Lwowa do poboru opłaty na cele dobroczynności od biletów wstępu na przedstawienia teatralne, koncerty i wszelkie inne widowiska. Opłaty te mogą być pobierane w następującej wysokości:

A) od biletów wstępu na przedstawienia teatralne i koncerty w cenie począwszy:

1) od 2 kor. do 6 kor. 20 halery

2) „ 6 „ „ 10 „ 50 „

3) „ 10 „ „ i wyżej 100 „

Bilety, których cena wynosi mniej, niż 2 korony, nie podlegają opłacie.

B) od biletów wstępu na wszelkie inne przedstawienia tudzież przedstawienia cyrkowe w cenie:

1) nad 50 hal. do 1 kor. 10 hal.

2) ponad 1 kor. do 2 kor. 20 „

3) „ 2 „ „ 6 „ 40 „

4) „ „ „ 10 „ 100 „

5) „ „ „ i wyżej 200 „

Bilety, których cena nie przenosi 50 hal., nie podlegają opłacie.

C) od biletów lub innych opłat za wstęp do t. zw. Café chantant, Café concert, Variété, Tingl-Tanglów itp., w których bywają podawane w sali widowisk napoje i potrawy, w wysokości 10 proc. od biletów bez względu na ich cenę.

Regulacja rzek.

P. Wl. Kozłowski przedłożył następnie sprawozdanie komisji wodnej o regulacji rzek kanałowych. Komisja przysłała z wnioskiem wezwania rządu, aby jak najprędzej wypłacił kredyt na roboty regulacyjne w roku 1904, aby przyspieszył bieg robot około regulacji rzek, aby bezwarunkowo wykonał wszystkie roboty, które w myśl programu uchwalonego przez komisję, miały być wykonane w latach 1904 i 1905, aby powołał specjalnych komisarzy wodnych i przyspieszył wydanie dla nich instrukcyj; aby w Wiedniu stworzona została generalna dyrekcja budowy wodnych, w którejby zostały połączone rozstrzelone dotychczas w ministerstwie handlu i spraw wewnętrznych agendy budownictwa wodnego. Dalej komisja proponuje wezwanie do rządu, aby wyznaczył odpowiedni fundusz na zawodowe kształcenie większej liczby techników wodnych, aby rozszerzył zakres działania władz krajowych w sprawach dotyczących budowy kanałów, regulacji rzek spławnych, zabudowania potoków górskich i zalesienia stoków gór.

Dalej wezwano rząd, aby przedłożył jaknajprędzej Sejmowi projekty ustaw mających na celu systematyczną regulację całego szeregu rzek. Wszystkie te wnioski uchwalono jak również rezolucję p. Gótzka z wezwaniem rządu, by przystąpił do regulacji Dunajca i rezolucją Oleśnickiego, w sprawie dostaw przy robotach regulacyjnych.

Ustawy podatkowe.

P. Głabiński przedłożył następnie wnioski komisji podatkowej w sprawie wadliwego wykonywania ustaw i przepisów podatkowych i należytościowych. Bardzo ciekawe i gruntownie opracowane przez p. Głabińskiego sprawozdanie streścimy na innym miejscu.

Wnioski komisji kończą się wezwaniem rządu, aby przeprowadził w drodze ustawodawczej określenie odpowiedzialności organów podatkowych za naruszenie prawa, spowodowane zarządzeniami niezgodnymi z ich obowiązkiem;

aby przeprowadził w drodze osobnych przepisów określenie współdziałającego i nadzorującego wpływu Sejmu w sprawach podatkowych pod względem rozkładu poboru i odstawienia bezpośrednich podatków państwowych;

aby rozporządzenia wykonawcze i instrukcje urzędowe w sprawach podatkowych stosowały się ściśle do przepisów i ducha ustaw obowiązujących;

aby przeprowadził reformę kontroli administracyjnej i rachunkowej, tudzież postępowania karnego w sprawach podatkowych na zasadach konstytucyjnych, zapewniających ochronę praw i interesów zarówno c. k. skarbowi publicznemu, jak opodatkowanym obywatelom;

aby należące się z mocy ustaw ulgi w podatkach i opłatach państwowych n. p. ulgi przyznane włościanom w ustawie z 18 czerwca 1901, były z urzędu uwzględniane przy wymiarze podatków i opłat.

aby rekursy w sprawach podatków i opłat państwowych były spieszenie załatwiane i aby wstrzymywano z urzędu ich przymusowe ściąganie, skoro rekurs zawiera okoliczności zasługujące na uwzględnienie;

aby wymiar podatków i należytości powierzonym był wszędzie ukwalifikowanym urzędnikom koncepcyjnym;

aby przeprowadził zniesienie opłat egzekucyjnych w Galicyi przez ustanowienie stałej opłaty egzekucyjnej, niezależnej od wysokości zaległej sumy; a to od łącznej kwoty zaległości;

aby pouczył za pośrednictwem Rad powiatowych i zwierzchności gminnych włościan o ulgach podatkowych, należących się im przy przeniesieniu gospodarstw wiejskich w myśl ustawy z 18 czerwca 1901, o opustach podatkowych na wypadek szkód elementarnych i uwolnieniu nowych domów od podatku domowego.

Dalej komisja podaje cały szereg wezwań do rządu w odniesieniu do wykonywania ustaw w poszczególnych kategoriach podatku.

W dyskusji nad tymi wnioskami zabierali głos: pp. Oleśnicki, Krzysztofowicz, Fruchtmann i Tyszkiewicz, poczem o g. 2 popoł. marszałek posiedzenie zamknął, naznaczając następne na g. 7 wieczór.

Posiedzenie wieczorne d. 4 listopada.

Na posiedzeniu wieczornem p. Michałowski uzasadniał wniosek o potrzebie założenia szkoły mechaniczno-ślusarskiej w Tarnopolu. Odesłano do Wydziału krajowego jako do komisji.

P. ks. Mazikiewicz, wskazując na to, że w powiecie rawskim liczącym 74 gmin, niema dotychczas żadnej szkoły średniej; z powiatu tego więcej niż 400 uczniów uczęszcza do szkół średnich do Lwowa i Przemysła, stawia mowca wniosek o wezwanie do rządu, żeby przystąpił do założenia państwowej szkoły średniej w Rawie ruskiej. Odesłano do komisji szkolnej.

P. Schätzel uzasadniał w pierwszym czytaniu wniosek o potrzebie budowy nowego gmachu dla gimnazjum w Brzeżanach. Odesłano również do komisji szkolnej.

Nadużycia fiskalne.

Przystąpiono potem do dalszego ciągu dyskusji nad sprawozdaniem komisji podatkowej w sprawie wadliwego wykonywania ustaw i przepisów podatkowych i należytościowych. Zabrał głos p. Rotter, który przedłożył Izbie cały bukiet „kwiatków“ fiskalnych, cytując fakty niezwykle rzeczywiście „gorliwego“ postępowania władz podatkowych. Co do sposobu załatwiania rekursów, to niektóre dyrekcje skarbowe załatwiają rzeczywiście szybko, ale też sposobem bardzo uproszczonym: mają już przygotowane blankiety z tekstem, że „według najgłębszego przekonania władzy, rekurs nie jest uzasadniony“ i wpisują w ten blankiet jedynie nazwisko rekurenta.

Zo idzie od ministerstwa skarbu, które szybciej awansuje bezwzględnych, choć niesprawiedliwych egzekutorów, aniżeli tych, którzy się ściśle ustaw trzymają. Do rządu należy zwrócić ostrzeżenie, aby w czas cofnięto się z dotychczasowej drogi, aby nie stanęło nad przepaścią, której ani przeskoczyć, ani ominąć nie potrafi.

P. Bynowski zwrócił uwagę, że władze podatkowe wydają rozporządzenia wykonawcze, pozostające w sprzeczności z zasadniczą ustawą i wykazywał niewłaściwość pobierania podatków od przedsiębiorstw gminnych; obwinił dalej administrację o wymierzanie zbyt wysokich należytości ekwiwalentowych i o przewlekanie rekursów.

W tem miejscu zabrał głos komisarz rządowy hr. Łoś, który przedewszystkiem zaznaczył, że przy opustach podatkowych dyrekcja podatkowa nie wymaga już obecnie, aby każdy kontrybuent wnosił podanie o opust; wystarczy odezwa władzy gminnej. Co do ulg należytościowych, to krajowa dyrekcja skarbu wydała liczne pouczenia, które mają na celu zapewnienie jaknajszerszego zastosowania tych ulg. Co do obchodzenia się urzędników podatkowych ze stronami, na co wnoszono liczne skargi, to krajowa dyrekcja skarbu wydała właśnie okólnik, który nakazuje funkcjonariuszom jaknajgrzeźniej obchodzić się ze stronami i zabraniający im „tykać“ włościan.

P. Stapiński przemawiał przeciw wnioskowi komisji. Nie spodziewa się sanacji stosunków, dopóki władze polityczne dzierżą dzisiejsze stronnictwa. Jeżeli władze polityczne popielniają nadużycia w interesie rządzącego stronnictwa i włos im z głowy nie spadnie, to tem bardziej nie stanie władzom skarbowym za nadużycia skarbowe. Stan obecny jest „anarchią uprzywilejowanych“, nic dziwnego, że takąż anarchia panuje i w stosunkach podatkowych.

Lud niema żadnych praw politycznych w Galicyi,

ma on jeden obowiązek — płacić, co mu każą. P. Rotter skarżył się tutaj na p. Hablińskiego, ale cóż się może stać p. H., jeśli jest on mężem zaufania tego stronnictwa rządzącego, na czele którego stoi p. namiestnik? Hr. Tyszkiewicz skarżył się na nadużycia przy wyborach do komisji podatkowych. A czyż inaczej odbywają się wybory do ciał parlamentarnych? Poseł Krzysztofowicz podnosił, że trzeba, aby państwo zachowało pewną harmonię pomiędzy interesami państwa a interesami podatujących. A któż przyczynił się do zachwiania harmonii społecznej — mówi p. Stapiński, zwracając się do większości sejmowej — jeśli nie wy, panowie?

Lud jest zupełnie bezbronny wobec nadużyć fiskalnych, nawet przeciwko krzyżującym nadużyciom obronić się nie potrafi, na co mowca cytuje liczne przykłady.

Zapisałem się — kończy mowca — przeciw rezolucjom, ale całą duszą jestem za rezolucjami. Trzeba być pewnym się w pierw, czy rezolucje będą wykonane. Mamy pomiędzy sobą p. namiestnika, o którym zewsząd słyszymy, że się cieszy zaufaniem rządu, że co zechce, zrobi, niechże p. namiestnik stanie na trybunie komisarza rządowego i niech nam powie, czy te rezolucje będą spełnione.

Miałbym chęć postawić rezolucję, choć wątpię, czy będzie uchwaloną, aby zabrano z Galicji eksc. Korytowskiego, choćby na stanowisko ministra austriackiego.

Jeżeli rząd dalej będzie tak postępował, zachodzi obawa, że mniej wytrwali będą uciekali z kraju, przykładem niejaki Karaś, który kupiwszy sobie mająteczek za pieniądze zebrane w Ameryce, sprzedał go następnie i wrócił znowu do Ameryki, tak mu dokuczyły władze fiskalne.

P. Loewenstein stwierdza, że skargi na ucisk fiskalny odzywają się we wszystkich krajach Austrii; pod tym względem panuje zupełna harmonia pomiędzy ludami monarchii rakuskiej. Do radykalnej zmiany tych stosunków można dojść tylko na drodze gruntownej reformy ustaw podatkowych.

Przyczyny złego stanu rzeczy nie widzi mowca w jednostkach, głównie winien tu rząd centralny, jego niechęć i nieszczerłość. Ulgi należyściowe dla kraju naszego rząd przeprowadził w ten sposób, że kraj obecnie płaci ich o 4 mil. koron więcej niż dawniej. Galicja jest traktowana na równi z innymi krajami, gdy chodzi o to, aby płacić.

Np. podatek domowo-czynszowy płaci się w Galicji w tejże wysokości, co i w innych krajach, choć warunki utrzymania domów są u nas zupełnie inne, aniżeli w zachodnich i południowych prowincjach państwa. Nie możemy się dziwić wypadkom nieprawdziwych fasyj, bo jak to stwierdzili nawet niektórzy członkowie austriackiej Izby panów, jest to środek poniekąd koniecznej obrony przeciwko nakładanym na podatujących ciężarów przechodzących ich siły. Mowca obwinia dalej rząd centralny o sposób wykonywania ustawy o podatku osobisto-dochodowym i podatku od przedsiębiorstw obowiązanych do składania publicznych rachunków. Do tych przedsiębiorstw zaliczono także przedsiębiorstwa gminne, choć z ducha ustawy bynajmniej to nie wypływało.

Władze skarbowe same oduczają ludność od mówienia prawdy co do dochodów niestających, które bywają raz niższe, raz wyższe, bo jeśli ktoś poda dochód wyższy, nigdy już nie potrafi przekonać władze, że w roku następnym dochód jego mógł być niższy.

Dla sprawdzania t. zw. „zewnątrznych oznak“ życia na podstawie których władze wymierzają podatek osobisto-dochodowy, używa się t. zw. „mężów zaufania“ którzy są żywiołem bardzo niebezpiecznym, bo poprostu szpiegują obywateli.

Przyczyny obecnego ucisku fiskalnego widzi mowca w tem, że w rządzie centralnym zarzucono oszczędną tradycję Dunajewskiego i szasta się obecnie milionami na prawo i na lewo, byleby maszynę państwową puścić w ruch choćby na parę tygodni. Dlatego należy powitać z uznaniem politykę Koła polskiego, dążącego do uruchomienia parlamentu. Mowca zwraca się w końcu do obu zwierzchników skarbowości krajowej, aby w walce litery prawa z interesami ludności stanęli po stronie interesów ludności. (Żywe oklaski, mowcy składają gratulacje) Na tem dyskusja została wyczerpana, jako ostatni zabrał głos sprawozdawca komisji p. Głabiński.

Sprawozdanie z dalszego ciągu posiedzenia dla braku miejsca odkładamy do numeru popołudniowego.

Na porządku dziennym dzisiejszego posiedzenia znajduje się wniosek hr. Dzieduszyckiego o obowiązkowej nauce języka ruskiego i ruskie gimnazjum w Stanisławowie.

Z komisji sejmowych.

Lwów, 5 listopada

Komisja szkolna załatwiła wczoraj na podstawie referatu p. Jaworskiego wniosek p. Stadnickiego w przedmiocie podwyższenia plac katechetom w szkołach ludowych. Uchwalono wniosek ten przekazać do zbadania Wydziałowi krajowemu w porozumieniu z Radą szkolną krajową.

Następnie wybrano p. Dzieduszyckiego sprawozdawcą dla opracowanego przez p. Stanisława Tarnowskiego sprawozdania w szkołach średnich, gdyż poseł Tarnowski z powodu słabości przybył na Sejm nie może. Nad sprawozdaniem tem przeprowadzono jeszcze dodatkową dyskusję co do rezolucji o zakładaniu szkół średnich. Komisja uchwaliła wezwać rząd, ażeby w naj-

bliższym czasie przystąpił do założenia we wschodniej części kraju dwóch szkół średnich z językiem wykładowym polskim.

Komisja administracyjna załatwiła wczoraj na podstawie referatu p. Tarnawskiego, wniosek p. Szweda o wyjednanie ulg i uwolnień od służby wojskowej tych włościan, którzy potrzebni są w gospodarstwie rolnem. Ponieważ tego rodzaju uwolnienie wobec ustaw wojskowych jest niedopuszczalnym, komisja uchwaliła nad wnioskiem p. Szweda przejść do porządku dziennego.

Następnie na podstawie referatu p. Cieńskiego go załatwiono kilka petycji gmin o zmiany terytorjalne sądów, przekazując te petycje Wydziałowi krajowemu do zbadania.

M. Maissowi przydzielono do referatu petycję Wydziału pow. w Tarnobrzegu o zmianę ordynacji wyborczej gminnej z r. 1896.

Komisja bankowa obradowała wczoraj wieczór nad sprawozdaniem o wniosku p. Merunowicza w sprawie budowy gmachów publicznych i stosownej zmiany statutu Banku krajowego w celu upoważnienia Banku do wydawania obligacji komunalnych na cele pożyczek budowlanych.

W obradach wzięli udział członek Wydziału krajowego Pilat i dyrektorowie Banku krajowego pp. Laskowski, dr. Domaszewski i dr. Zgórski.

Po ożywionej dyskusji w której zabierali głos pp. Laskowski, Maryewski, Hupka, Gorayski, Merunowicz, Zgórski, Pilat i Sękowski, przyjęto zmodyfikowane sprawozdanie p. Merunowicza, kończące się wnioskami odstąpienia sprawy Wydziałowi krajowemu do zbadania.

Zarazem uchwaliła komisja wezwanie do rządu, aby przyspieszył budowę gmachów publicznych i wykonywał je siłami krajowymi.

Wydziałowi krajowemu zaś polecono, ażeby zbadał sprawę budowy domów, stawianych w drodze konkurencyj szkolnej i kościelnej i starał się ułatwiać te budowlę przy pomocy dłuższo terminowych pożyczek.

Komisja sanitarna załatwiła na podstawie referatu p. Czaykowskiego sprawozdanie o petycji gm. m. Krakowa w sprawie pomieszczenia umysłowo chorych w domu kalek. Sprawę tę przekazano Wydziałowi krajowemu do zbadania.

Na podstawie referatu p. Gołuchowskiego załatwiono wniosek p. Marsa w sprawie budowy gmachów potrzebnych na pomieszczenie klinik wydziału lekarskiego we Lwowie, uchwalając polecenie Wydziałowi kraj. do przeprowadzenia rokowań z rządem.

Wniosek p. Marsa w sprawie zakładania domów przytułku dla wótczégów, kalek i rekonwalescentów przekazano Wydziałowi krajowemu.

Klub demokratyczny odroczył wczoraj sprawę omówienia wyboru członka Wydziału krajowego z kuryi miast i izb handlowych do dzisiejszego posiedzenia, które odbędzie się o godz. 5 popoł.

Zatarg anglo-rosyjski.

Obecna sytuacja.

Londyn. (TBK.) W Millefort sekretarz stanu dla Indyj Rodrig wygłosił mowę, w której oświadczył, że rząd toczy jeszcze rokowania z rządem rosyjskim i niema podstawy do przepuszczenia, aby pogłoski z dnia 1 listopada okazały się uzasadnione. Sytuacja jest bez porównania lepszą, niż przed tygodniem. Nie można jednakże twierdzić, ażeby minęły już wszelkie obawy. Należy się spodziewać, iż wynajdzie się drogę do zaspokojenia słusznych żądań Anglii, bez wywierania zbyt silnego nacisku na narodowe uczucia poddanych cara.

Sekretarz stanu Ouslow wyraził zdanie, że nieporozumienie straciło charakter zapalny, jednakże nie całkiem jeszcze zostało zażegnane. Można się tego spodziewać, jeśli się okaże, że właśnie ci oficerowie rosyjscy, którzy wysiedli na ląd są winni i jeżeli będą ukarani.

Paryż. (Tel. wł.) Dziennik „Echo de Paris“ donosi, że załatwienie zatargu anglo-rosyjskiego zależne jest od stanowiska Aleksiejewa, jakie on w tej sprawie zajmuje. Domaga się on bowiem, aby dla zadowolenia Anglii nie karano żadnego z oficerów rosyjskich.

Komisja śledcza.

Paryż. (Agencja Havasa). Wedle wiadomości z Londynu, pomiędzy Rosją a Anglią doszło do zupełnego porozumienia co do składu i czynności komisji śledczej z powodu zajścia pod Hull. Komisja ta zbierze się w Paryżu.

WOJNA.

Telegramy „Słowa Polskiego“.

Flota bałtycka.

Tanger. (TBK.) Admirał Roźdiestwieńskij zwiedził okręt francuski i angielski, poczem złożył wizytę zastępcy sultana, który następnie zjawił się w poselstwie rosyjskim.

Algier. (TBK.) Dwa rosyjskie torpedowce wypłynęły na pełne morze.

Flota ochotnicza.

Berlin. (Tel. wł.) „Local Anzeiger“ donosi z Petersburga, że sultan turecki pozwolił bez zwłoki na przepłynięcie przez Dardanele 7 statków, należących do

tw. ochotniczej floty rosyjskiej. W tem pozwoleniu sultana nie ma najmniejszego zastrzeżenia co do ładunku i personalu tychże statków tak, że wobec tego owe statki będą najprawdopodobniej napełnione wojskiem i uzbrojone armatami wbrew przepisom o neutralności Dardanełów.

Z pola walki.

Berlin. (Tel. wł.) „Berl. Tagebl.“ donosi z Mukden, że 34.000 rannych i chorych odwieziono z frontu rosyjskiego ku Tielinowi i Charbinowi. Energia wojsk rosyjskich słabnie, dlatego też Japończycy bez walki zajęli miejscowość Sandepu i obsadzili z powrotem także ów słynny pagórek, zwany pagórkami „generała Putiłowa“. Na skrzydle wschodnim, t. j. prawem, sponstwowano, że posuwają się ku pozycjom rosyjskim znaczne siły japońskie. Nieustannie odbywają się utarczki przednich straży.

Obłężenie Portu Artura.

Londyn. (Tel. wł.) „Daily Mail“ donosi z Cziżu, że Japończycy celem zdobycia Portu Artura, sięgnęli obecnie do środków nadzwyczajnych. Pomiedzy innymi zapomocą specjalnie urządzonej wodociągów, spuścili oni wodę morską do rowów i szajców rosyjskich. Forpoczty japońskie w niedzielę i w poniedziałek usiłowały przez wykopane tunele dotrzeć do wewnętrznych fortyfikacji rosyjskich, do tej pory przecież tego rodzaju usiłowania nie odniosły jeszcze skutku.

Londyn. (TBK.) Do „Daily Telegraph“ donoszą z Tokio, że Rosyanie od 2 b. m. wysadzają w powietrze w Porcie Artura forty i budynki między głównymi fortyfikacjami a miastem położone. W mieście panuje ogromne zaniepokojenie. Mieszkańcy gotują się do ucieczki. Wielkie rosyjskie okręty wojenne zostały trafione wielu granatami. Dnia 2 b. m. jedna łódź działowa zatonała.

Londyn. (TBK.) „Daily Telegraph“ donosi z Cziżu pod datą wczorajszą: Japońskie ataki na Port Artura zostały odparte. Japończycy zajęli wiele szajców przed fortami, lecz fortów nie mogli zająć. Straty japońskie mają być bardzo ciężkie. Tutejsi Japończycy twierdzą, iż otrzymali niepomyślne wiadomości z Portu Artura. Mimo to ataki na twierdzę będą dalej wykonywane.

Londyn. (Biuro Reutersa). Urząd spraw zagranicznych zawiadomił firmy okrętowe, że właścicielom okrętów angielskich nie wolno wynajmować statków na dowóz węgla dla floty rosyjskiej.

Londyn. (TBK.) „Daily Chronicle“ donosi z Cziżu, że wedle kraczących tam pogłosek, Japończycy mieli przy ostatnich szturmach na Port Artura stracić 20.000 zabitych i rannych. Lazarety polne mają być przepelnione.

Szangaj. (TBK.) Słychać, że Japończycy zdobyli wszystkie główne pozycje na północnym zachodzie Portu Artura. Angielskiemu okrętowi naładowanemu mięsem udało się przełamać blokadę.

Rozruchy rezerwistów.

Berlin. (Tel. wł.) Interesującym jest szczegół następujący, że wczoraj rano z Petersburga nadeszło do pism berlińskich potwierdzenie z oficjalnego źródła rosyjskiego, że istotnie rezerwiści w południowej Rosji i Królestwie Polskiem dopuścili się znacznych zaburzeń i przyszło do starcia z wojskiem. Między innymi podaje to oficjalne źródło rosyjskie, że w Radomsku, w Królestwie Polskiem (między Częstochową a Piotrkowem) przyszło do walki między rezerwistami polskimi a żołnierzami rosyjskimi. 6 ludzi zostało zabitych a przeszło 30 osób zraniono. Resztę rezerwistów czemprędzej odstawiono ku Skierniewicom pod silną eskortą wojskową.

Handel a wojna.

Londyn. (TBK.) Tutejsza Izba handlowa donosi o wyniku kroków poczynionych przez rząd angielski w Petersburgu, ażeby bawełny, węgla nie uważano za kontrabandę wojenną. Wskutek tej interwencji komendanci rosyjskich okrętów otrzymali uzupełniające polecenie, ażeby z mniejszą surowością korzystali z praw przysługujących im jako stronie prowadzącej wojnę.

Rozruchy w Insbruku.

Przypuszczalne skutki. — Nowe wiadomości: Atak na wydział włoski. — Przed namiestnictwem. — Stanowisko władz miejskich. — Rozboje i rabunki. — Manifestacje. — Posiedzenie Rady miejskiej. — Wydalania. — Demonstracje nocne.

Wiedeń. (Tel. wł.) „W. Allg. Ztg“ pisze co następuje z powodu walk ulicznych w Insbruku: Smutne wypadki w Insbruku są tembardziej pożałowania godne, że w niedzielę przypadają we Włoszech ogólne wybory do parlamentu. Należy się obawiać, że wskutek wypadków w Insbruku ruch irydyntystyczny, który we Włoszech od pewnego czasu znacznie już osłabł, nabierze nowych sił. Dzisiejszy rząd włoski, który nie tak jak gabinet poprzedni, zachowywał się bardzo przyjaźnie i lojalnie względem Austrii będzie miał z powodu rozruchów na ulicach Insbruku znaczne kłopoty. Nie tylko więc ze względu na politykę wewnętrzną austriacką, lecz także i tembardziej ze względu na politykę zagraniczną mogą mieć wypadki w Insbruku bardzo przykre dla monarchii następstwa.

Wiedeń. (Tel. wł.) „W. Allg. Ztg“ donosi ze źródła inspirowanego, że rozszerzana wczoraj popołudniu w Wiedniu pogłoska, jakoby rząd zdecydował się zamknąć wydział prawniczy w Insbruku jest stanowczo nieprawdziwą.

Insbruk. (Tel. wł.) Wczoraj o godzinie pierwszej w południe, w biały dzień, inteligencya niemiecka, studenci i urzędnicy ruszyli zwartą masą na przedmieście Wilten, gdzie się mieści dom, w którym rząd ulokował fakultet prawniczy włoski. Cały ten tłum rzucił się na budynek, wywalił bramę i zburzył całe wnętrze. Nie tylko sale przeznaczone na wykłady, ale także kancelarya dziekana, biura urzędników i mieszkania służby uległy zniszczeniu. Polamano i zniszczono meble, sprzęty, nie oszczędzono nawet łóżek i pościeli biednych służących.

Cała ta wandaliczna robota trwała przeszło godzinę. Policja, która nb. jest miejską i zależy od burmistrza i magistratu, przypatrywała się temu niesłychanemu postępkowi zupełnie obojętnie. Następnie cały ten tłum, niosąc polamane sprzęty fakultetu włoskiego, ruszył z przedmieścia do środka miasta przed gmach namiestnictwa, krzycząc, wydając przekleństwa, gwizdząc i wydając okrzyki na cześć niemieckiego charakteru Insbruka i żądając ustąpienia namiestnika.

Po tej demonstracji przed pałacem namiestnika ruszyli Niemcy przed koszary, gdzie stoi pułk strzelców cesarskich tyrolskich, którego jeden batalion w nocy rozprószył ekscedentów niemieckich. Sytuacja stała się bardzo groźną, lecz oficer dowodzący strażą w koszarach, kazał wysłać patrole, które rzuciły się na tłum i wreszcie go rozprószyły. Równocześnie burmistrz i wiceburmistrz Insbruka mieli na tyle bezczelności, że udali się do namiestnika i zażądali od niego natychmiastowego zamknięcia fakultetu włoskiego. Namiestnik zamiast wytknąć owym panom, że postępują zupełnie bezprawnie oświadczył, że zatelegrafuje o tem żądaniu ludności niemieckiej do dr. Koerbera.

Insbruk. (Tel. wł.) Posiowie włoscy nakazali fotografować wszystkie budynki, należące do kupców włoskich, a zburzone w dniu wczorajszym w Insbruku przez ekscedentów niemieckich, tudzież nakazali sfotografować wewnątrz zburzonego fakultetu włoskiego, aby te fotografie rozdzielili na początku sesji parlamentarnej pomiędzy wszystkich posłów, celem pokazania, w jaki sposób Niemcy zachowują się w Insbruku.

Insbruk. (Tel. wł.) Sytuacja ludności włoskiej w Insbruku staje się coraz bardziej rozpaczliwą, gdyż policja i namiestnik patrzą się zupełnie obojętnie na wybryki, które wczoraj w południe rozpoczęły się pod wodzą studentów i urzędników niemieckich. Tłum ludzi rzuca się na wszystkie sklepy, mające szyldy i napisy w języku włoskim, dobrze jest, jeżeli się kończy tylko na zdarciu szyldu i potrząśnięciu go w kawałki, zdarzały się przecież wypadki, że tłum ekscedentów niemieckich wpadł do tego lub owego sklepu włoskiego i zupełnie zniszczył jego wnętrze. Posłowie włoscy zatelegrafowali wczoraj w południe do prezesa ministrów, prosząc o zaprowadzenie stanu obłężenia i sądów doroznych w Insbruku.

Insbruk. (Tel. wł.) O godzinie 4^{1/2} popołudniu udał się tłum Niemców przed hotel w którym mieszkał posłowie włoscy, aby urządzić przed ich oknami demonstrację. Na szczęście ci już przedtem wyjechali. Żąd ruszył tłum pod pomieszkaniem kapitana Leibrechta, który dowodził wojskiem podczas rannych rozruchów. Wybito w domu jego wszystkie szyby.

Równocześnie odbyły się demonstracje przed konsulem włoskim.

Wojsko i żandarmeria skonsygnowane, lecz to nie wystarcza na tysiączne rozjuszone tłumy.

Demonstranci przeciągając ulicami niszczyli sklepy włoskie, przyczem i niejeden niemiecki przez pomyłkę demolowano. Na wiadomość, że namiestnik wieczornym pociągami odjeżdża do Wiednia, ruszyły tłumy na dworzec i tu długi czas rozlegały się okrzyki „Pfui“ i „Haiba“ pod adresem namiestnika, aż oddział strzelców rozprószył demonstrantów.

Insbruk. (Tel. wł.) Wczoraj zebrała się Rada miejska o 4 na posiedzenie. Burmistrz w słowach ostrych i dobitnych przedstawił wszystko, jako napad i zamach Włochów na Niemców. W końcu przemówienia zaznaczył zaś, że Rada miejska domagać się będzie z całą stanowczością zadośćuczynienia.

Jeszcze ostrzej przemawiał poseł Erler. Całą winę zwał na namiestnika, który zato wszystko musi przyjmując odpowiedzialność. Wreszcie postawił rezolucję domagającą się usunięcia namiestnika. Przyjęto ją jednogłośnie wśród oklasków i okrzyków.

Insbruk. (TBK.) Rada miejska uchwaliła domagać się cofnięcia zarządzenia w sprawie założenia włoskiego fakultetu i do tej chwili wstrzymać wykonywanie poruczonego zakresu działania, zażądała także odwołania namiestnika.

Pogrzeb malarza Pezzeya odbędzie się na koszt gminy; miasto ma być udekorowane żałobnymi chorągiewkami.

Wczoraj popoł. wybito szyby w drukarni gazety „Tiroler Stimmen“.

Insbruk. (Tel. wł.) Policja wydała rozkazy wydalenia przybyłych z Wiednia i Gracu studentów włoskich. Krają pogłoski, że Tow. „Circolo academico italiano“ będzie rozwiązane.

Insbruk. (Tel. wł.) Wśród uwięzionych Włochów znajduje się korespondent Goldbacher. Na wiadomość o jego uwięzieniu dziennikarze tutejsi poczynili kroki, aby go wypuszczono.

Insbruk. (Tel. wł.) Wczorajem demonstranci otrzymali liczne posiłki z fabryk i okręgów. Tłum przeciągał ulicami. Gdy zaś rozeszła się wieść, że w nocy mają wypuścić uwięzionych Włochów, tłum postanowił nocować na ulicach. Komendant wojska po kilkakrotnych wezwaniach, groził opróżnieniem ulic przy pomocy bagnatów. Lecz demonstranci odpowiadali, że wtedy się rozejdą, gdy wojsko zostanie cofnięte. Dopiero za inter-

wencją kilku radnych cofnięto wojsko i tłum rozszedł się spokojnie.

Telegramy „Słowa Polskiego“.

Zastawy w zakładzie Angelusa.

Kraków. (Tel. pryw.) Magistrat jako władza przemysłowa ogłosił, że od wczoraj t. j. 4 bin. wstrzymuje przyjmowanie zastawów w zakładzie Angelusa, aż do dalszego zaprowadzenia. Magistrat mianował czasowym zarządcą zakładu Władysława Tabaczyńskiego, dotychczasowego jawnego współnika.

Rada państwa.

Wiedeń. (TBK.) Na porządku dziennym pierwszego posiedzenia Izby posłów dnia 17 b. m. znajduje się pierwsze czytanie budżetu na rok 1904.

Mianowania.

Wiedeń. (TBK.) „Wiener Zig.“ ogłasza: Cesarz zamianował radcę sądu Hugona Królikowskiego zastępcą prezydenta sądu obwodowego w Przemyślu oraz radcę sądu kraj. Włodzimierza Huzara w Kołomyi radcą wyższego sądu kraj. dla sądu obwodowego w Stanisławowie.

Sejm węgierski.

Budapeszt. (Tel. wł.) Walka pomiędzy opozycją, a gabinetem Stefana hr. Tiszy w sprawie zaostrzenia regulaminu obrad przybiera coraz szersze i zajadliwsze formy, gdyż Franciszek Koszut przyszedł do przekonania, że kapitulacja stronnictwa niepodległości wobec tego żądania gabinetu byłaby dla popularności i powagi stronnictwa w całych Węgrzech zabójczą. Wszystkie stronnictwa opozycyjne postanowiły w tej mierze iść ręką w rękę.

Budapeszt. (TBK.) Na dzisiejszem posiedzeniu węgierskiej Izby posłów po przemowie prezydenta ministrów Tiszy, przerywanej nieustannie przez opozycję, przyjęto w imiennem głosowaniu 216 głosami przeciw 104 wniosek hr. Tiszy, wyboru komisji dla sprawy rewizji regulamin Izby.

Budapeszt. (TBK.) Po przyjęciu wniosku Tiszy p. Polonyi żądał, aby wniosek ten był traktowany merytorycznie dopiero w poniedziałek. Izba na życzenie Tiszy postawiła tę sprawę na porządku dziennym jutrzejszego posiedzenia. Niepokój w sali trwał czas dłuższy, poczem przystąpiono do obrad nad sprawą regulacji rzeki Raby. Posiedzenie zamknięto o godz. trzy kwadr. na 2 popoł.

Sejm w Styryi.

Grac. (TBK.) Sejm przystąpił wczoraj do dyskusji budżetowej. Słoweńcy niemal przy każdym paragrafie żądają imiennych głosowań, których odbyło się dotychczas 13. Poseł Szacherl (socjalista) oświadczył, że wprawdzie będzie głosował przeciw budżetowi, jednakże obstrukcyi nie poprze.

Sejm dolno-austriacki.

Wiedeń. (TBK.) W sejmie dolno-austriackim podczas dyskusji budżetowej i mowy Bielhavlka przyszło do kłótni między posłami Seitzem i Schneidrem. Ten z podniesioną pięścią chciał rzucić się na Seitzę, lecz powstrzymano go. Galeria wołała „pfuj Seitz“. Przewodniczący kazał galerię opróżnić. Zebrała się natychmiast komisja dyscyplinarna i uchwiliła wykluczyć Seitzę i Schneidra z posiedzenia. Schneider opuścił spokojnie salę, Seitz począł wołać, że każdego zastrzeli, kto się do niego zbliży. Komisja dyscyplinarna uchwiliła wykluczyć Seitzę także z sobotniego posiedzenia.

Traktat z Niemcami.

Wiedeń. (TBK.) „Fremd. Blatt“ donosi, że niemiecki sekretarz stanu hr. Posadowski miał wczoraj przed południem konferencję z hr. Goluchowskim, stojącą w widocznym związku z różnicami, jakie się wyłoniły na onegdajszym posiedzeniu pomiędzy obustronnymi reprezentantami fachowymi.

Z armii francuskiej.

Paryż. (TBK.) W dalszym ciągu procesu dr. Autriehe przesłuchano wczoraj generała Gallifeta, który oświadczył, że wszystkich czterech oskarżonych uważa za ludzi honorowych. Po złożeniu zeznań generał Gallifet pożegnał się ze wszystkimi oskarżonymi podaniem ręki. Trybunał uchwilił zbadać na tajnem posiedzeniu „Dossier Austerlitz“.

Paryż. (TBK.) Posiedzenie Izby deputowanych. Sala i galerie przepelnione. Dyskusja się toczy nad interpelacyami w sprawie donosów w armii. Deputowany Villeneuve dowodził, że wszystkie fakta podniesione przez niego w Izbie okazały się prawdziwymi, mimo to generał André nie pociągnął winnych do odpowiedzialności. Jest pewien, że generał André w piątek nie powiedział prawdy. Oklaski na prawicy — poruszenie w Izbie.

Minister wojny André przypomina afery wojskowe, które się rozegrały z okazji sprawy Dreyfusa, przypomina wrogie demonstracje przeciw prezesowi republiki, w których brali udział oficerowie. Przytacza fakty, mające wykazać, że w armii istnieją niepokojące objawy. (Poruszenie — liczne przerywania z ław prawicy). André oświadcza dalej, że może stwierdzić, iż kiedy został ministrem, wszędzie znać było wpływ klerykałizmu. (Protesty na prawicy, okrzyki: Wymienić nazwiska! Ogólny niepokój). General Jacquet zarzuca ministrowi kłainstwo. (Wrzawa na lewicy). André wywodzi dalej, iż mimo 4 letniej pracy nie zdołał oczyścić korpusu oficerskiego. Jest przekonany, iż spełnia swój obowiązek i dlatego reakcja go zwalcza. Aby spełnić swe zadanie jako minister republikański, jest

formalnie zmuszony posługiwać się wszelkimi sposobami śledstwa. Nie może tak być, aby ożywieni duchem republikańskim oficerowie, do niczego nie dochodzili. (Wielka wrzawa na prawicy).

Prezydent Brisson grozi zamknięciem posiedzenia.

André zaznacza, że w drodze służbowej niedostatecznie bywa informowany o politycznym stanowisku oficerów. Dlatego w porozumieniu z Waldeckiem Rouseau zwrócił się swego czasu w tej sprawie do ministra spraw wewnętrznych i do osobistości parlamentarnej. Minister musi swe informacje czerpać ze wszystkich źródeł, może jednak robić użytek tylko z tych, które należycie zbadał. Dlatego ustanowiliśmy pewien rodzaj arkuszów wywiadowczych, które pozwolą naprawić krzywdy, wyrządzone oficerom o przekonaniach republikańskich. Co się tyczy listów odczytanych w Izbie, minister wątpi o ich prawdziwości. Oficerowie udzielali informacji swoim lożom bez wszelkiego pośrednictwa trzecich osób. Minister kończy oświadczeniem, że nie trzyma się rękami i nogami teki ministeryjalnej, wytrwa jednak na swem stanowisku wobec obowiązku bronięcia republiki. (Oklaski na lewicy, wrzawa na prawicy).

Deput. Bureau żąda wyjaśnień w sprawie aktów, złożonych w ministerstwie wojny, a dotyczących polityków i dziennikarzy.

Dep. Jauret oświadcza, że reakcja chce role zmienić, gdyż to republikańscy oficerowie są bezustannie narażeni na donosy przeciwników. Republika ma prawa i obowiązek stwierdzić stanowisko oficerów i zarządzić potrzebne środki, gdyż idzie tu o ludzi, którzy mają dowodzić dziećmi narodu. (Hałas na prawicy).

Następnie odczytano list ks. Aumale do pewnego generała dywizji, aby ten jeśli nie może odwołać niektórych oficerów za ich przekonania republikańskie, uczynił to pod pozorem ich nieudolności.

Dyskusję zamknięto. Zwykły porządek dzienny odrzucono 279 głosami przeciw 277.

Uchwalono 343 głosami przeciw 236 porządek dzienny, przyjęty przez Combesa, przy postawieniu kwestyi zaufania do gabinetu.

Podczas końcowej dyskusji nacjonalistyczny deputowany Syveton napadł na ministra wojny Andrego i wypoliczkował go. Przyszło do bójki między deputowanymi. Zawieszono posiedzenie, a straż parlamentarna wyprowadziła Syvetona.

Paryż. (TBK.) Z powodu rewelacji „Figara“ w sprawie zajęć w armii, odbył się wczoraj pojedynek na pistolety między kierującym dyrektorem tego pisma Gastonem Callmette, a rotmistrzem d'Ars. Po dwukrotnej wymianie strzałów przeciwnicy podali sobie ręce. Żaden z nich nie jest ranny.

Narady ministrów tureckich.

Konstantynopol. (Tel. wł.) Rada ministrów zebrała się celem rozstrzygnięcia pytania, czy należy Anglii porobić ustępstwa, których ona żąda co do terytorium dotykającego Adenu. Do tej pory nie powzięła rada żadnej stanowczej decyzji.

Abstynencja Anglii.

Belgrad. (TBK.) Dziennik „Politika“ donosi, że zastępca Anglii w Sofii nie przyjął zaproszenia na uroczystości urządzone w Sofii z okazji pobytu króla serbskiego, Piotra.

Urodziny mikada.

Londyn. (TBK.) „Daily Chronicle“ donosi z Czi-fu, że onegdaj konsul japoński prosił admirałów stojących w porcie okrętów amerykańskich i chińskich, ażeby oddali salwy z powodu urodzin mikada. Admirał amerykański odmówił, chiński zaś spełnił prośbę konsula. Sprawy te żywo omawiają w Czi-fu a konsulowie państw obcych donieśli o niej swoim rządoin.

Dalai Lama w Pekinie.

Londyn. (TBK.) „Standard“ donosi z Szangaju, że nadeszła tam wiadomość, iż Dalaj Lama przybył do Pekinu.

Wypadek Roosevelta.

Londyn. (TBK.) „Standard“ donosi z Nowego Jorku, że prezydent Roosevelt jest już zupełnie zdrow po ostatnim wypadku przy spadnięciu z konia.

Zderzenie okrętów.

Bonne. (Algier.) (TBK.) Ubiegłej nocy najechały na siebie koło Herbilton dwa okręty, należące do towarzystw prywatnych. Okręt „Gironde“ wiozący 110 pasażerów z Bonne, z czego 100 kabyłów, zatonął. Prawie wszyscy, którzy się znajdowali na pokładzie tego statku, stracili życie.

Wiedeń. (TBK.) Wydawca tutejszego pisma „Sonntags Zeitung“, Aleksander Scharf, zmarł nagle dziś w południe.

Wiadomości bieżące.

Spostrzeżenia meteorologiczne (z obserwatorium astronom. Politechniki) w d. 4 listopada b. r.:

Godzina	Ciśnienie w mm.	Temperatura C.	Wiatr	Opad w 24 c. (z 9 pop.)	Temperatura	
					Naj-wyższa	Naj-niższa
7 rano	726.6	5.0	SW ₈			
2 popoł.	724.5	7.4	WSW ₆	2.6	8.8	3.3
9 wiecz.	726.6	7.4	WNW ₀			

Uwaga: Pochmurno i dżdżysto. Prognoza na dziś: Przeważnie pochmurno, opady.

Odznaczenie. Cesarz nadał r. dw. w Trybunale kasacyjnym, Juliuszowi Bernackowski, krzyż kawalerski orderu Leopolda z uwolnieniem od taksy.

Mianowania. Min. oświaty przyznał VII rangę prof. seminarjów nauczycielskich: Janowi Biczajowi w sem. żeńskim we Lwowie, Piotrowi Prysakowi i Józefowi Dobrowolskiemu w sem. męskim w Krakowie i Bazylemu Tysowskiemu w sem. męskim we Lwowie.

Rewizja bydła na kolejach. Namiestnictwo wydało następujące rozporządzenie: Transporty zwierząt racicowych (bydła rogatego, owiec, kóz i świń) przewożone kolejami żelaznymi, mają być nawet w wewnętrznym obrocie Galicji, bez względu na ilość zwierząt oglądane tak przy załadunku jak i przy wyładunku z wagonów.

Na cześć Władysława Mickiewicza urządza Tow. strzeleckie dziś w sobotę ucztę. W uroczystości wezmą udział tylko członkowie towarzystwa i zaproszeni goście. Początek uroczystości o g. 9 wieczór, lista otwarta do 9 rano. Wczoraj podejmował milego gościa w kółku rodzinnem dr. A. Czolowski.

Z Towarzystwa strzeleckiego. W niedzielę 6 listopada odbędzie się pierwszy wieczorek rozpoczynający sezon zimowy, organizowany przez energiczne kółko zabawowe. Wieczór wypełnią produkcje chóru tow. śpiewackiego „Lutnia“, technickiego koła mandolinistów i muzyki 15 pp. Wstęp tylko dla członków towarzystwa i wprowadzonych przez nich gości. Początek o g. 7 wieczorem. Strój domowy wizytowy. Po produkcjach tańce.

Uczczenie pamięci Jellinka. Lwowska Czytelnia akademicka wystąpiła z powodu obchodu w Pradze ku uczczeniu pamięci Edwarda Jellinka następujący telegram:

Dr. Borzywoj Prusik, Praga Klementium. Łączymy się duchem ze świętymi pamięć przyjaznego Polscy pracownika Czech. Wydział lwowskiej Czytelnia akademickiej.

Sprawa tłumacka.

Przedwczorajsza poranna rozprawa, jak to już zaznaczyliśmy, zakończyła się na odczytaniu aktu oskarżenia, poczem rozprawę odroczone do popołudnia.

Przystąpiono do przesłuchania oskarżonych. Zygmunt Regenstreif, siwy już starzec, w złotych okularach, przyjemnej powierzchowności, nie poczuwa się do winy, bo prowadził gospodarstwo według swej najlepszej wiedzy i woli. Przyznaje, że wyniki w pierwszych latach jego gospodarki były niezadawalające, ale to przypisać należy złej pogodzie. Obfite deszcze 1903 r. były dla gliniastego gruntu tłumackiego fatalne. Zresztą gospodarstwo zaniedbane potrzebowało wiele wkładów, robocizna była bardzo droga. Co do tego, że w roku 1903 dochód z dóbr wynosił 120 kor. 75 hal., to oskarżony twierdzi, że był to stan kasy a nie dochód. Oskarżony przyznaje, że rachunki były źle prowadzone, ale robił tak, jak je zastał, a do rachmistrza Kalitńskiego miał pełne zaufanie. Na zarzut zaniedbania gospodarstwa mlecznego odpowiada oskarżony, że główny nacisk kładł na chów bydła. Dłużej zastanawiano się na wczorajszej rozprawie nad kupnem wołów. Oto akt oskarżenia zarzuca podsądnemu, że przy kupnie wołów dla Tłumacza inną wagę podawał na miejscu kupna, a inną na miejscu w Tłumaczu. Oskarżony uważał to za zupełnie naturalne, gdyż przez transport bydło traci na wadze.

W sprawie tych wołów przesłuchiowano wczoraj pp. Karola Sokolowskiego i Jeremiasza i Herza Neufeldów. Zeznawali oni podobnie jak Regenstreif.

Rozprawa obracająca się ciągle w sferze cyfr jest nadzwyczaj nudna i nużąca.

Na wczorajszej rannej rozprawie przesłuchano kilku świadków w sprawie fałszywej wagi wołów i wybierania lepszych sztuk dla Regenstreifa. Co do pierwszego zarzutu świadkowie przyznali, że woły tracą podczas transportu na wadze. Potwierdzili również świadkowie, że Regenstreif na miejscu zakupna wołów oznaczał, które woły przeznaczone są dla niego, a które dla skarbu tłumackiego.

Zdania przesłuchanych znawców pp. Trojana i Korzennego były podzielone. Jeden z nich twierdził, że woły przez transport tracą na wadze, a zatem zestawienia sporządzone przez Regenstreifa były prawdziwe, drugi zaś był przeciwnego zdania. Wobec tego obrona postawiła wnioski, aby zaważać trzeciego znawcę.

Trybunał odrzucił ten wniosek i na tem odroczone rozprawę do godz. 4.

W naszej Administracji złożyli:

Na kolumnę Mickiewicza: Musio i Lelek kor. 6.—, Tow. urzędników i urzędników prywatnych we Lwowie „Unia“ kor. 10.—, Gimnazjum VI jako pozostałość ze składek na wieniec kor. 15.50. — W. M. kor. 1.—.

Na Tow. Szkoły Ludowej: (dar 3 maja) Antoni Fibich z Mielca kor. 40.—, jako zebrana kwotę ze składek.

Wiadomości giełdowe.

Z targów handlowych.

Wiedeń. (Tel. wł.) Spirytus: Za towar skontyngentowany z dostawą natychmiastową za 100 Hl. placono kor. 49.60 do k. 50.—. Tendencja: nieco słabsza.

Cukier: Rafinada prima z dostawą natychmiastową z Wiednia w całych wag. K. 71.50 do —, Rafinada secunda z dostawą natychmiastową z Wiednia w całych wagonach K. 72.—, Kostkowy prima w skrzyniach netto z dostawą natychmiastową z Wiednia K. —.—, w całych wagonach K. —.— do —.—, beczkami do —.—.

Tendencja: stała. Nafta galicyjska Standard White w całych wagonach z Wiednia K. 39.— do K. 39.70. W beczkach K. 40.60 do 43.05.

Tendencja: stała. Wiedeń, dnia 4 listopada. Kursa giełdy wiedeńskiej: Losy a) procentowe: Austr. zakładu kredyt. i oblig. p. z r. 1880 3 proc. 306.—, Austr. zakł. kred. z ob. p. z r. 1889 3 proc. 297.—, Towarzystwa żegluga na Dunaju 100 zł. m. k. 4 proc. 276.—, Węgierskiego Banku hip. po 100 zł. 4 proc. 271.—, Pożyczka serbsk. norm. po 100 fr. 4. proc. 94.—, b) bezprocentowe: Budapeszteńskie (Basilica) 5 zł. 20.75, Zakł. kredytow. dla handlu i przem. po 100 zł. 480.—, Clary 40 zł. m. k. 156.—, Pożyczka m. Insbruku 20 zł. 78.—, Losy m. Krakowa 20 zł. 86.—, Pożyczka m. Lublany 40 zł. 68.—, Oien 40 zł. 162.—, Palffy 40 zł. m. k. 164.—, Czerwonego krzyża austr. tow. 10 zł. 53.75, Czerw. krzyża węg. tow. 5 zł. 28.80, Losy fund. arc. Rudolfa 10 zł. 66.—, Salma 40 zł. m. kon. 223.—, Pożyczka salcburska 57.—, zł. Tureckie oblig. prem. kolej po 400 fr. 131.75, Losy komunalne m. Wiednia z r. 1874 522.—.

Berlin, d. 4 listopada. Banknoty austriackie 84.95, Spirytus —.—.

Paryż, d. 4 listopada. Trzy procent. renta 98.20, 31.15.

Frankfurt, d. 4 listopada. Austr. kred. 210.90, Disconto —.—, Laura 191.20, Koleje państwowe —.—, Alpiny —.—.

Depesze z targu pieniężnego.

Wiedeń. 5 listopada. Zamknięcie wczorajszej giełdy popołudniowej notowano: Akcje austr. Zakładu kredytowego 671.75 Akcje węgier. Zakładu kredyt. 789.75, Akcje Anglo banku 283.—, Akcje Unionbanku 541.—, Akcje Landbanku 450.50, Akcje Bankverein 547.50, Akcje Bodencredit 972.— Akcje gal. Banku hipotecznego 546.—, Akcje kolei państwowych 656.75, Akcje kolei południowej 89.50 Akcje Tramway A. —.—, B. —.—, Akcje kolei Elbethal 420.75, Akcje kolei północnej 5600, Akcje kolei czerniow. 580.—, Akcje Alpiny 487.25, Akcje Rima Murany 517.— Akcje Prag Towarzyst. żel. 234.—, Akcje Fabryk broni 531.—, Akcje tureckie tytoniowe 340.—, Akcje galic. karpac. Tow. naitowego 1111.—, Oblig. węg. ind. 98.—, Renta majowa 100.05, Austr. Renta koronowa 99.95, Węg. Renta koronowa 98.10, 56 l. Listy Tow. kred. ziem. 99.30, 4 proc listy Banku hipotecznego 99.—, 4 1/2 proc. listy Banku hipot. 101.40, 5 proc. listy Banku hipotecznego 112.—, 4 proc. listy Banku kraj. 99.35, 4 1/2 proc. listy Banku kraj. 101.90, 5 proc. komunalne obligacje Banku kraj. 103.35, Obligacje propinacyjne 99.80, 4 pro. gal. poz. kraj. z 1893 r. 99.50 4 proc. pożyczka miasta Lwowa 97.50, Losy tureckie 132.—, Marki 117.60, Ruble 253.50, Kredyty —.—, Alpiny —.—, Węgier. kred. —.—, Unionbank —.—, Koleje. —.—.

Usposobienie: Otwarcie silne, następnie berlińskie sprzedaże arbitraży osłabiły tendencję. Zamknięcie spok.

Budapeszt, 5 listopada. Wczorajsza giełda: Węgierska renta złota 119.—, Węgier. renta koronowa 90.70 Węgierski bank kredytowy 696.50, Węgierski bank przem. i handlu 517.50, Węgierski bank hipoteczny 457.50, Węgier eskontowy 679.50, Austriacki bank kredytowy 517.50, Rima Murany 566.— Budapeszt. kolej miejska 90.—, Kolej południowa 656.75, Austr.-węg. kolej państw. 552.—. Tendencja: silna.

Berlin, 5 listopada. Przy zamknięciu wczorajszym giełdy: Kredyty 210.90, Staatsbahny 140.40 Disconto Comandit 191.40, Berlin. Tow. handl. 160.90, Laura 252.10, Bohumery 220.10 Kolej połudn. wschodnio-pruska —.—, Rubel za gotówkę 216.50 Kolej warsz.-wied. —.—, Kolej morza śródziemnego —.— Kolej Meridionałna 144.75, Losy tureckie 128.—, Renta włoska —.—, „Harpener“ kopalnia węgla 215.75, Kolej Marienburg-Mławka —.—, Konsolidacje —.—, Lombardy 18.10, Kolej Henry 135.—, Niemiecki bank narodowy 128.50, Kanada Proferred 135.50 Akcje żegluga hamburskiej 123.40, Kurs warszawski 215.40, Huta „Donnersmark“ 270.—.

Berlin, 5 listopada. 4 proc. węgierska renta złota —.—, węgierska renta koronowa —.—, Austr. akcje kredytowe 210.90, Staatsbahny 140.10, Lombardy 18.10, Disconto Comandit 191.40, Ruble 216.15.

Tendencja: ospała. Frankfurt, d. 5 listopada. Wczorajsza giełda wieczorna: Austriacka renta papierowa 100.45, Austr. renta srebrna 100.40, Austr. renta złota 101.95 Austr. akcje kredytowe 211.—, Staatsbahny 140.30, Lombardy 18.30, 4-proc. austr. renta koronowa 100.10.

Tendencja: silna. Paryż, d. 5 listopada. Wczorajsza giełda wieczorna 4 proc. renta francuska 98.12, 4 proc. renta włoska —.—, 4 proc. hiszpańskie Exteriores 87.32, Losy tureckie 127.50 Nowe tureckie Console —.—, Ottomany 593.— Deber 462.— Chartered 39.—, Rio-Tinto 15.37 Renta turecka C. 86.30, Renta turecka B. —.—, Lancaster —.—, Renta bułgarska —.—, Renta grecka —.—. Tendencja: stała.

Targ zbożowy i towarowy.

Budapeszt, 4 listopada. Pszenica na kwiecień 1905 od koron —.— do —.—, Pszenica na maj —.— do —.— Pszenica na październik —.— do —.—, na kwiecień od 10.— do 10.01, Zyto na kwiec. od 7.83 do 7.84, Zyto na październik od —.— do —.—, Owies na kwiecień od 7.13 do 7.14, Owies na maj 0.— do 0.—, Owies na październik od —.— do —.—, Kukur. na maj 1905 7.42 do 7.43, Kukurudza na maj od 0.— do 0.—, Kukurudza na sierpień od —.— do —.—, Kukurudza na wrzesień od 0.— do 0.— Rzepak na sierpień od —.— do —.—. Pogoda: chmurno.

Table with columns for 'Kursy giełdy wiedeńskiej z dnia 3 listopada 1904.', 'Ogólny dług państwa', 'Dług państwa krajów koronnych', 'Dług państw kraj. kor. węgier.', 'Inne publiczne pożyczki.'

Table with columns for 'Listy zastawne', 'Obligacje z prawem pierwszeństwa', 'Obligacje z prawem pierwszeństwa', 'Losy procentowe (za sztukę)', 'Losy bezprocentowe (za sztukę)'. Includes entries for various banks and government bonds.

Table with columns for 'Palfy po 60 zł. m. k.', 'Akcje przedsiębiorstw transportow.', 'Akcje banków (za sztukę)', 'Akcie (przedsiębiorstw przemysł.)', 'Weksele', 'Waluty'.

Table titled 'CENNIK (lwowskiej Izby handlowej i przemysłowej) Lwów, dnia 4 listopada 1904.' with columns for 'I. Akcje za sztukę', 'II. Listy zastawne za 100 K.', 'III. Oblig. za 100 K.', 'IV. Losy', 'V. Monety', and 'Drukarnia i STEREOTYPIA Słowa Polskiego'.